

УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА - ГАРАНЦИЯ ЗА СИГУРНОСТТА И ПРОСПЕРИТЕТА НА МАЛКИТЕ ФИРМИ

● **Все по-силна е необходимостта от специализиран застрахователен пазар, подпомагащ и регулиращ риск мениджмънта**

ДОЦ. Д-Р ИВАНКА БОНЕВА
СПЕЦИАЛНО ЗА В. „ЗАСТРАХОВАТЕЛ ПРЕС“

(Продължава от брой 11/2008 г.)

Така получените положителни отговори на обсъдените три основни въпроса са основателна причина за приемане на решение за внедряване на риск

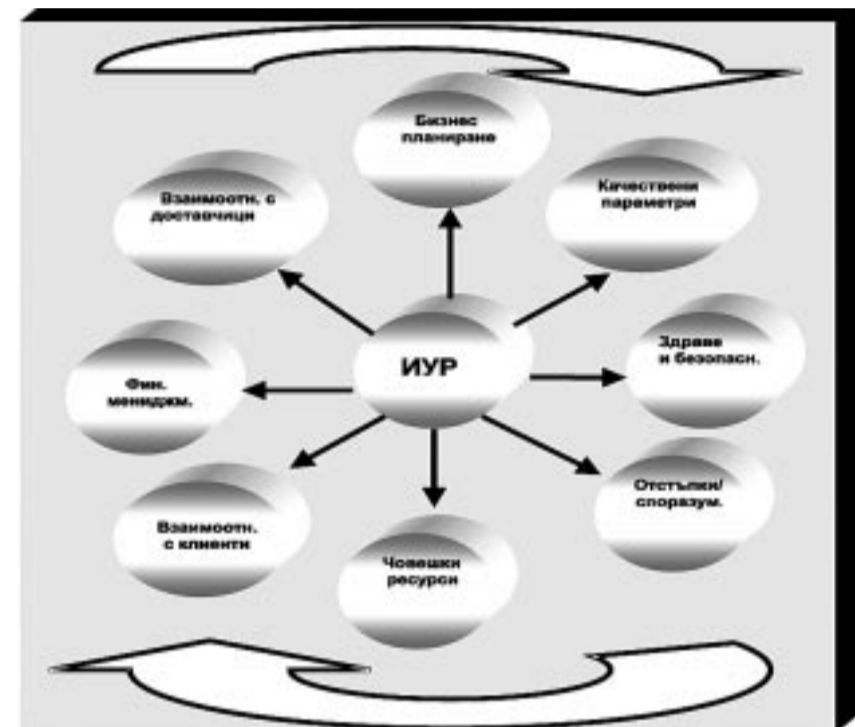
рактеризиращи нивото на управление на риска, видовете дейност и параметрите на приложение на риск мениджмънта. Всъщност тя отразява

жение на риск мениджмънта при конкретните обстоятелства, описани в третата колона.

От съдържанието на тази таблица е очевидно, че приемането на това решение е в опре-

Фигура 5.1. Интегрирано управление на риска

мениджмънта и на неговите параметри на приложение. Тук също е препоръчително използването на таблична форма, каквато е таблица 5.3. Примерна таблица по основните дейности и параметри на решението за внедряване на Управлението на риска в МСП).

Съдържанието на таблица 5.3. е представено в три колони, ха-

НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ В ОБОБЩЕН ВИД

определяща съдържанието на решението за внедряване на риск мениджмънта. Тоест насоките на разработване на стратегията, съответстващото на нея планиране и изпълнение, посочени във втората колона, както и самото прило-

делени рамки. Или управлението на риска е в режим на ограничения, между които важни са следните:

□ не притежава достатъчен потенциал за самостоятелно провеждана дейност;

□ не може и не трябва да приема/изпълнява решения, засягащи общо фирмения мениджмънт. В тази насока може само да го под-

помага с резултати от направени проучвания, анализи и доклади, които подлежат на съвместни обсъждания и приети решения;

□ не осигурява пълна гаранция за цялостно анулиране/неутрализиране на риска. Основната причина е, че не винаги е възможно коректното идентифициране на източниците и ефектите, респ. предвидените действия по управлението на риска;

□ не е възможно напълно да гарантира настъпването или не на рискови ситуации. Винаги съществуват едни или други предпоставки за пропуски и грешки при разработването на прогнози за риска като възможност или опасност, за неговите източници, оказваното влияние и последиците;

□ независимо от полаганите усилия за коректно сканиране на риска, съществува вероятност за недостатъчно точна и обективна информация;

□ не е оторизирано да представлява и синхронизира различните интереси на собствениците, мениджърите и персонала;

□ не носи отговорност за появата на нови, неизвестни рискове, респ. последиците от тях;

□ разполага с ограничен бюджет за предварително или последващо справяне с риска, респ. с настъпилите ефекти.

В една или друга степен, тези както и други ограничения подчертават факта, че управлението на риска не може и не трябва да се упражнява само за себе си. Това е основателна причина решението за внедряване на риск мениджмънта да акцентира върху неговия интегриран характер, илюстриран на фигура 5.1.

Въз основа на проведеното обсъждане и приетото решение за внедряване на риск мениджмънта се пристъпва към неговото изпълнение - предмет на следващата статия.

Таблица 5.3. Примерна таблица по основните дейности и параметри на решението за внедряване на Управлението на риска в МСП

Ниво на управление	Видове дейност	Приложение на риск мениджмънта при:
СТРАТЕГИЯ ПЛАНИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ВСИЧКИ НИВА ВЪВ ФИРМАТА	Приемственост на бизнес планирането	Разрив между стратегия, програми, планове и тяхното изпълнение по видове дейности
	Аварийно планиране	Непредвидени, извънредни инциденти Бедствия и планиране на възстановителни мерки Аварии и мерки за опазване на здравето и живота на персонала
	Бизнес планиране	Бизнес стратегия Бизнес план
	Управление на човешките ресурси	Обучение на персонала; Повишаване на рисковата култура; Научно-обосновано управление; Опазване на живота и здравето на персонала.
	Финансов мениджмънт	Бюджетирание; Управление на паричните потоци; Управление на активите; Разходи за реализация на проекти и нови МДА.
	OUTSOURCING	Защита на интелектуалната собственост; Управление на изпълнението на договори;
	Производство на продукти/услуги	Застраховане; Управление на техническото оборудване; Управление на околната среда; Ресурсно разпределение; Стопанисване; Справяне с критични/извънредни ситуации; Сигурност; Гаранции за качество; Документация; Наблюдения, прегледи, оценки на риска; Поддръжане на здравословна и безопасна работна среда; Контрол върху редовни доставки на суровини и материали; Поддръжане в изправност на оборудването.
	Продажи на продукти/услуги	Планиране/изпълнение на договори; Сделки взаимоотношения с клиенти; Сервизно след гаранционно обслужване; Спазване на гаранции за качество и срокове по сключените договори; Съобразяване с норми за безопасност на клиентите; Оценка на видовете риск; Продажи по сключени договори; Осъществяване на постоянен контрол върху отгиви и рекламации от клиенти.

Таблица 5.4. По-важни критерии за успешно внедряване и приложение на риск мениджмънта

КРИТЕРИИ	ЦЕЛИ/ОБЕКТ
Безопасност	Поддържане на условия, отговарящи на нормите за опазване на здравето на персонала и безопасността на работното място.
Финансова и данъчна политика	Стриктно спазване на финансовата и данъчната дисциплина.
Коректно партньорство	Осигуряване на всички условия за формиране на положителен образ за коректно партньорство при взаимоотношения, взаимодействие и изпълнение на договори с доставчици и клиенти.
Срокове	Определяне и договориране на реално изпълними срокове по сключени сделки за покупко-продажи и реализация на проекти по сливания, реструктуриране и предислоциране на бизнеса.
Достатъчен управленски капацитет	Предварително съобразяване на управлението на риска с наличния мениджърски капацитет за справяне, както и с повишаване на рисковата култура на персонала - чрез обучение - вътре в организацията и извън нея.
Пълно съответствие със законодателството за стопанска дейност	Необходимост от предварително задълбочено познаване и стриктно спазване на законодателната и нормативната уредба по внедряване и приложение на риск мениджмънта.

(Следва)